

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 12987 ว.ร.ก.
เลขที่ ๔๙ รับที่ : ๘๘๑๖/๕๗ ว.ร.ก.
วันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๕๗ ที่ : ๒๐ ต.ค. ๕๗ เวลา : ๑๐:๔๐
เวลา ๑๐:๐๐ น. ที่สุดของวันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๕๗ ๑๐:๔๐ น.
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

ค่าวันที่สุด

ที่ ยธ ๐๕๐๔/๒๕๕๗

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนเจ้ารัตน์ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ จัดเข้าวาระ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๗

เรื่อง แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๔/๙๙๙๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๔/๙๙๙๙ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. ใบนำสังไฟล์ข้อมูลเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. สรุปสาระสำคัญของการนำเสนอเรื่องให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา	จำนวน ๗๐ เล่ม
	แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๑)	
	๔. บทสรุปสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๑)	จำนวน ๗๐ เล่ม
	๕. บทวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ และเชื่อมโยงเพื่อวางแผนทิศทาง แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๑)	จำนวน ๗๐ เล่ม
	๖. แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๑)	จำนวน ๗๐ เล่ม
	๗. การพัฒนาร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงาน	จำนวน ๗๐ เล่ม
	๘. สรุปผลการดำเนินการวิภาคษ์และจัดทำร่างแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ ๓	จำนวน ๗๐ เล่ม
	และระยะที่ ๒)	
	๙. จัดบันทึกไฟล์ข้อมูลต้นเรื่อง	จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงยุติธรรม ขอเสนอเรื่องแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗–๒๕๖๑) นาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งสืบเนื่องจากคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบและประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดสาระสำคัญ ดังนี้

/๑.เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่อง

(๑) ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์กรสหประชาชาติ ลำดับที่ ๕๕ และได้เข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน ๗ ฉบับ จากสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนหลัก ๘ ฉบับ ทำให้เกิดพันธกรณีที่จะต้องเคราพและปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งฉบับ ปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้มีการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้แก่ประชาชน

(๒) แนวคิดเรื่องแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พัฒนามาจากส่วนหนึ่งของการประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่จัดขึ้นในกรุงเวียนนา เมื่อปี ก.ศ. ๑๙๙๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวได้จัดทำปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการขึ้น โดยในข้อ ๗๑ ได้เสนอแนะให้แต่ละรัฐพิจารณาความจำเป็นในการร่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อกำหนดวิธีการที่ให้รัฐปรับปรุงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยโดยรัฐบาลได้จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาแล้ว ๒ ฉบับ ซึ่งขณะนี้แผนฯ ฉบับที่ ๒ ได้หมดความลงแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อความต่อเนื่องในการดำเนินงาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จึงร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) ขึ้น “ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” ด้วยการให้ร่วมเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนร่วมสะท้อนปัญหา ร่วมคิด ร่วมจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนจากระดับพื้นที่ และพัฒนาต่อยอดสู่แผนสิทธิมนุษยชนในระดับชาติ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี

มติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบและประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๔๒๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

(๑) การส่งเสริมได้มีการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ อาทิ การจัดฝึกอบรม/สัมมนา การเผยแพร่ การผลิตสื่อ การสรุหาร่วมกัน การตัวคุณ เพื่อจัดฝึกอบรมทั้ง ๗๖ จังหวัด และกระทรวงต่างๆ การพัฒนาต้นแบบ Model ขับเคลื่อนแผน การจัดทำคู่มือและแนวทางการดำเนินงานร่องแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) การสร้างมาตรการ กลไก เครื่องมือกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินงาน อาทิ การจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่นานาประเทศ การยกเว้นภาษี สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน การขอรับจัดสรรกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับการดำเนินงานและคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จำนวน ๒๐ อัตรา

(๓) ติดตามและประเมินผล อาทิ การติดตามการรายงานผลปีละ ๑ ครั้ง ช่วงเดือน พฤษภาคมของทุกปี และการประเมินผล ช่วง ๓ ปีแรก และ ๒ ปีหลัง เพื่อรายงานต่อมตระรัฐมนตรี ให้เสนอแนะนโยบายการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในภาพรวม

(๔) การดำเนินกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) กับทุกกระทรวง กรม จังหวัด เพื่อรองรับการเห็นชอบและ

ประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งการจัดเสวนา ฝึกอบรม ผลิตสื่อ ແຄลงข่าว และจัดทำคำแปลแผนฯ เป็นภาษาอังกฤษ เป็นดังนี้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ การแสดงถึงภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อให้เกิดการยอมรับ ในระดับสากล ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกขององค์กรสหประชาชาติและเป็นภาคีสนับสนุน ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กระทรวงดูแล โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ดำเนินงานด้านแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมทั้งในเชิงนโยบายและกฎหมายในเรื่องสิทธิมนุษยชนโดยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้งฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๕ รวมทั้งยุทธศาสตร์ที่บรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๙) ตลอดจนยุทธศาสตร์ประเทศไทยและยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสการเข้าถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความเท่าเทียม

๒.๒ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกลไกในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยรับมาปฏิบัติภายใต้กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ Universal Periodic Review (UPR) รวมทั้งให้หน่วยงานและทุกภาคส่วนนำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปส่งเสริม คุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการประกันสิทธิตามมาตรฐานสากลอ้างอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๓ กระทรวงดูแล โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนครอบคลุมผู้แทนจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งนำพัฒนาระบบที่ด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีและข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยรับมาปฏิบัติภายใต้กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ Universal Periodic Review (UPR) ซึ่งถือเป็นนิมิตหมายที่ดีที่แผนฯ ฉบับที่ ๓ จะเริ่มตั้งแต่ระดับราษฎร์ในประเทศไทยไปจนถึงระดับสากลที่นานาประเทศให้การรับรองที่ครอบคลุมการดำเนินงานในทุกๆ เรื่องด้านสิทธิมนุษยชน และมุ่งประโยชน์ที่ประชาชนในชาติจะได้รับโดยแท้จริง โดยแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะช่วยกำกับทิศทางของการพัฒนาในด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในภาพรวมให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชนและเป็นไปตามมาตรฐานสากล บังคับการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้ฉบับสมบูรณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว วาระของแผนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ จึงควรนำเรียนคณารัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้อย่างเป็นทางการต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ได้หมดาวรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และขณะนี้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดังนั้น หากเรื่องดังกล่าวได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณารัฐมนตรี และประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้โดยเร็วจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ และเกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนของไทย ด้วยการให้ทุกภาคส่วนแปลงแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสู่แผนปฏิบัติราชการกระทรวง กรม แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนแผนพัฒนาองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำเป็นโครงการ/กิจกรรมเพื่อรับการดำเนินการกิจกรรมแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยให้ประกาศใช้ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงของเรื่อง

๔.๑ กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

การจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ มีกรอบแนวคิดที่ให้แผนเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนครอบคลุมผู้แทนจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ เช่นเดียวกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ เพื่อให้สอดรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และพ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ส่งเสริมและมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล ตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการแนวทางแผนปฏิบัติการแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน และสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี รวมทั้งได้นำข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับมาปฏิบัติภายใต้กระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และปัญหาหรือความต้องการของประชาชนหล่อหลอมให้เป็นเนื้อเดียวกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนของไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด โดยเริ่มตั้งแต่ประชาชนได้ร่วมเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมจัดทำแผนในระดับพื้นที่ครอบคลุมทั้ง ๕ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร และพัฒนาเป็นแผนในระดับประเทศ

๔.๒ กระบวนการจัดทำแผน

การจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้ใช้ระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๖ เพื่อให้แผนเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

ระยะที่ ๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕) “ยกร่างแผนสิทธิมนุษยชนจากระดับพื้นที่” โดยการศึกษาวิจัยและเข้มแข็งข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งในบริบทของไทยและหลักการสากล เพื่อนำมาวางแผน ทิศทางการดำเนินงาน พร้อมกับการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนโดยมีผู้แทนจากทุกจังหวัด เพื่อช่วยกันยกร่างแผนสิทธิมนุษยชนจากระดับพื้นที่ครอบคลุมทั้ง ๕ ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร แล้วนำมาประมวลผล เป็นร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในภาพรวมระดับพื้นที่

ระยะที่ ๒ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖) “จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (ฉบับสมบูรณ์)” โดยนำร่างแผนสิทธิมนุษยชนระดับพื้นที่เข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของ ๒๐ กระทรวงและหน่วยงานระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาปรับปรุงเป็นร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในระดับชาติ (ร่างแรก) จากนั้นนำเข้าสู่กระบวนการวิพากษ์ โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาค ส่วนในหลายช่องทาง และนำข้อคิดเห็นที่ได้มาสรุปประมวลผลและพัฒนาร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (ร่างสุดท้าย) แต่เพื่อให้มีความสมบูรณ์และเป็นมาตรฐานสากล กรรมฯ จึงได้เชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติมาร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเป็นครั้งสุดท้าย พร้อมทั้งให้ผู้แทนจากแต่ละกระทรวงร่วมกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะตัวชี้วัดความสำเร็จในแต่ละประเด็น ก่อนจัดทำเป็น แผนสิทธิมนุษยชนฯ (ฉบับสมบูรณ์) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา และประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

๔.๓ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมจัดทำแผน

กลุ่มเป้าหมายเป็นตัวแทนจากทุกภาคส่วนและทุกจังหวัด ครอบคลุมทั้ง ๕ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน นักวิชาการ สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน นักการเมือง นักธุรกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรม สมาคม และภาคประชาชน รวมทั้งกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิ โดยมีผู้เข้าร่วมจัดทำแผนทุกช่องทางรวมทั้งสิ้น ๕,๑๗๑ คน

๔.๔ เป้าหมายตามแผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑)

แผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ มีเป้าหมายสำคัญที่ต้องการทำให้สังคมไทย “เป็นสังคมที่ส่งเสริม สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข”

๔.๕ กรอบระยะเวลาในการประกาศใช้แผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

มีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑

๔.๖ สาระของแผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

แผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ครอบคลุมประเด็นสิทธิมนุษยชนทั้ง ๑๑ ด้าน และ ๑๕ กลุ่มเป้าหมาย โดยมีการกล่าวถึงสภาพปัจจุบัน มาตรการ/การปฏิบัติ ตัวชี้วัดความสำเร็จ หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ และกรอบระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วง ๕ ปี ของแผนโดยแผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติตามประเด็นสิทธิมนุษยชนทั้ง ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านสาธารณสุข ๒) ด้านการศึกษา ๓) ด้านเศรษฐกิจ ๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๕) ด้านที่อยู่อาศัย ๖) ด้านวัฒนธรรมและศาสนา ๗) ด้านข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๘) ด้านการขนส่ง ๙) ด้านการเมืองการปกครอง ๑๐) ด้านกระบวนการยุติธรรม และ ๑๑) ด้านความมั่นคงทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายที่มีผลกับความมั่นคงทางสังคมและเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางต่อการถูกละเมิด สิทธิมนุษยชน ๑๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง ๒) กลุ่มผู้พ้นโทษ ๓) กลุ่มผู้ต้องหาคดียาเสพติดตามพระราชบัญญัติพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕/กลุ่มผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ๔) กลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย ๕) กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ๖) กลุ่มผู้ใช้แรงงาน ๗) กลุ่มคนจน/ผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา ๘) กลุ่มเกษตรกร ๙) กลุ่มผู้สูงอายุ ๑๐) กลุ่มเด็กและเยาวชน ๑๑) กลุ่มสตรี ๑๒) กลุ่มคนพิการ ๑๓) กลุ่มผู้ไร้รัฐ ชาติพันธุ์ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนี้น้ำภัย การสู้รับ ๑๔) กลุ่มที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง และ ๑๕) กลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ

๕. ผลกระทบ

หากแผนสิทธิมุขยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ไม่ได้มีประกาศใช้จะมีผลทำให้

๕.๑ การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนขาดความต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยได้มีพัฒนาการความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนมาเป็นลำดับ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการสร้างหลักประกันด้านสิทธิมนุษยชนของภาครัฐ

๕.๒ ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ อาจส่งผลกระทบทางอ้อมต่อความสัมพันธ์ทางการค้า และเศรษฐกิจการค้า

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

การที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้แต่ละกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เสนอโครงการ/กิจกรรมดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ โดยดำเนินการในภารกิจตนเองและนำมิตรด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้เคยมีการแจ้งเรียนความเห็นจากกระทรวงต่างๆ และหน่วยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) เมื่อครั้งเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรี ชุดที่ผ่านมาพิจารณา ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความเห็นชอบในแผนฯ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/๗๒๗ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗

๔. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กฎหมายภายในประเทศ

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๔ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์เครื่องความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศมีอยู่แล้ว ยอมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

(๒) พำนາกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖

(๓) มติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (สาระสำคัญ)

(๓.๑) มติเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๐ ในระหว่างที่แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ยังไม่ได้มีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ จึงเห็นชอบให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามแผนฯ ฉบับแรก ไปพัฒก่อนจนกว่าแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ จะแล้วเสร็จและประกาศใช้ พร้อมทั้งประเมินผล ความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามแผนฯ ฉบับแรก (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๖๗ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐)

(๓.๒) มติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ รับทราบความคืบหน้าในการจัดทำ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๑ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗)

(๓.๓) มติเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบแบบรายงานและกรอบแนวทางการติดตามประเมินความก้าวหน้าการปฏิบัติตาม แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการปฏิบัติตามแผนฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ปีละ ๑ ครั้ง (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๕๗๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗)

(๓.๔) มติเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ รับทราบและเห็นชอบให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำผลการศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (ช่วงครึ่งแรก) ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๔ มาดำเนินการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขับเคลื่อน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตลอดจนภารกิจที่ท้าทายที่จะต้องดำเนินการที่สอดคล้องและเข้มโงยงกับนโยบาย รัฐบาลผลักดันเรื่อง “สิทธิมนุษยชน” ควบคู่กับการดำเนินงานตามภารกิจของตนเอง ในการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานให้ดียิ่งขึ้น (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๗๖๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖)

๔.๒ พันธกรณี หรือกรอบแนวทางระหว่างประเทศ

(๑) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights)

(๒) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration)

(๓) ปฏิญญาเวียนนา และแผนปฏิบัติการ ๑๗๓ (Vienna Declaration and Programme of Action ๑๗๓) ในข้อ ๗ ที่ประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้เสนอแนะให้แต่ละรัฐพิจารณาความจำเป็นในการ ร่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติ เพื่อกำหนดวิธีการให้รัฐปรับปรุงการส่งเสริม และการให้ความคุ้มครองเรื่องสิทธิมนุษยชน

(๔) สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ๓) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ๔) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ๕) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ๖) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการประดิษฐ์ หรือการลงโทษอื่นที่เหดร้าย ไว้ในมนุษยธรรม หรือยำยศักดิ์ศรี (๗) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ

(๕) ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับมาปฏิบัติภายใต้กระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) และคณะกรรมการมนตีเมื่อ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ให้การรับรองข้อเสนอแนะดังกล่าว

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรม จึงขอนำเรียนคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๙.๑ เห็นชอบและประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) พร้อมทั้งสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการกระทรวง กรม แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนแผนพัฒนาองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำเป็นโครงการ/กิจกรรม เพื่อร่องรับการดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยใช้ช่วงประมาณของหน่วยงานมาดำเนินการในการพิจารณาดำเนินด้านสิทธิมนุษยชนมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน

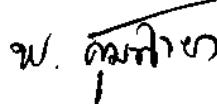
๙.๒ กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบการกำหนดแนวทาง วิธีการรายงานผลและแบบรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและถือปฏิบัติ

๙.๓ มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จัดทำคำแปลบทสรุปแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ เป็นภาษาอังกฤษ สำหรับเผยแพร่ในประเทศไทย โดยการจัดทำคำแปล จะประสานผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

พ. คงภิญ

(เพบูลย์ คุ้มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม